

1474

*Dekret reformy
Klasztoru Kowienickiego
Bernardynek
1767*

BF

1474

1474

B-18 L

В. П. ПЕТРОВИЧЪ ПИЩЕКОМУНИКАТОРЪ

С. ПЕТРОВИЧЪ ПИЩЕКОМУНИКАТОРЪ

1767

Dr. Josef Weichsel

a)

Decret Reformy

Klasztoru Nowieńskiego Wielcebnym
Panien Zakonu S. Franciszka Ber-
narynck pod Czas Generalney Wizyty
w Roku 1767. Dnia. Augusta do Zachowania

Podany

Felix Towiański i Biorcy y Stolicy Apostolskiej
Tasli Biskup Karpatyński Sufragany
Officyal Biato Ruski Wizytator Generalny
y w Pułkowniku Jakuba z wickich Sigzta
Ruski Mafalskiego Biskupa Wileńskiego
wymaczoney.

Najmilszy w Chrystusie Bratowney Klasztoru Swiętej Try-
ny y Celemu Egremadioniu Siostr Trzeciego Zakonu S. Cyry-
Franciszka Idrowia w Chrystusie y Pokoju.

W
Wiadomu wam być powinna Najmilsze w Chrystusie Siostry powie-
stona od Najwyższych Hosiola Bożycy Pastorow y Świętych Synodow
Jasnie Wielmożnym Biskupom Dycezanstkim względem Klasz-
toru Zakonnym pod rządem Zakonnictwa będących Apostolska władza,
wiadome także nad tymi Zwierzchnościami Bratowneych Zakonu
gramie, których w niczym niemamusię przed się wzięliśmy wizy-
te Samey Klasztorney Klauzury, ale niedostłonalą widząc, nietylko
dla przypadkowego pożaru, ale też dla zastarszalego Zwyczaj, wpu-
stania do Klasztoru wszelkiego Stanu Kobiet, dla wolnego wyjścia
rezydentow do miasta, a nadewszystko dla chowania bardzo wie-
ku Świecbrze, latających do miasta, y z miasta, użytych do Interes-
ow mnię potrzebnych, roznoszących y unoszących o Zakonnictwach
Świecbrze, o Świecbrze Zakonnictw wiadomości, a przez wolności
wchodzenia y wychodzenia przez Klauzurę, w padających, własnie
na Klauzurę y ona na Bratowney iego Klasztoru Sięgających. Zabieca-
ią przeto tak ślubowey wolności, a uwalniając Summienie
y władza Biskupa Wileńskiego Pastora nasęgo Siostr obowiązanego
do Przeczenia

do Strazenia Praw Klauzur Klastornych, onego wladza przy-
kazujemy.

Anno Azby Dekreta Najwyszych Sapiewow, Swiętego Trydentyckiego
Kunsylium, y Swiętych Kongregacyi, ktoremy przedluzily
Umyslne Kazabi y do tego naszego przytoczylismy Reforma-
cyjnego Dekretu, kazdey Szkoły, niechajomnie czytane byly dla
wiadomosci Surowych Klauzur, y unikniemia niebezpiecznoscwa
Abawienia, za Namamiem Praw ksiecyich następnyczych.

Udo Azby zadna niewiasta zauspysy od Dam Najwyszych Kunsy-
cyi, az do najprywatniejszey Kobiety, ani do Klastoru puszczona, ani
z Klastoru wypuszczona nietyla, pod upadzeniem wladzi E-
kumunialney tak od Przetozonych Zakonnicy, iako y od tych nie-
wiadst, ato tyle razy ile wytrwaja. Injaby namo nie pozwolene w dychy,

Sto Spowiednik w Czas oblozney dlugicy lub niebezpieczney Choroby,
Przemieslnik w Czasie potrzeby y Doktor, ktory bedzie wyzna-
comy z Cenulikiem y w chodzie do Klastoru bedzie, za woleniem
Przetozonych namo nie, ktorym dai znae nalezy.

Atu Kobiety do uslug w Klastorze, maia byc teraz pod Czas wizyty
wybrane y te maia niepartyzkularnym Osobom ale Calemu
zgromadzeniu uslugowac nie wychodząc z Klastoru, chyba za kartka.

Sto Do posylania po miesiac dla sprawunkow, badez dla zgro-
madzenia Mmierzal badez dla Rezydentek. Niewiasty ktore
sa potrzebne, niech niechajia naselwarku a do Klastornego podwraza
nie wychodzą.

Oto Wdzytkie Rezydentki, tak pod imię Sanna, Stryzyna, Swierlich
bedące, jakow y osobnie niechajie do innych Kunsyliow na Na-
bozenstwo chodze niemaia, bo przy to samu igwatek Klau-
zur y popadny w Ekumunialny.

Imo Drwa Iboza Piwo, y inne rzeczy do wyzywienia potrzebne,
szeszeryny powinny przyswieci do Wrot Klastornych, a Kobiety
do Prodka w wrotie lub w nosie maia, podwraze od Solwarku
niech bedzie murem oddzielone iak najprzedzy.

Udo Drama Klastorna od Solwarku z firtka w sredku powin-
na byc murem Okwadnem Opadzonem y zawieszonym
a Klauze oddane do imię Sanny, Stryzyna, ktora Czasu potrzeby otwo-
rzye Kazie, y Iaraz Zamknied.

Imo Zadna z Dam, Dworkow solie budowae w sredku Klastoru nie-
mwie, w gwaltownicy sas potrzebne przyzycia na Czas iakicy Serwie
kicy Osoby, trzeba a zoby bylo pozwolene na pierwsze otrzymane
od Przetozonego Zakonu, ktore pozwolenia przyzwuic trzeba a zoby
byly Chowane, de jakicy klugi dla pokazania pod Czas wizyty, generalney.

Atu Dla pogrzebienia Cial Imarlich maia byc mary z Trung rad
blisku Drabi Strawione, zoby bez wyjcia do Prodka Cialo zostalo
wymiesione przez Zakonnicy.

2

11me Kontrakty które są pożyteczne na dożywotnie mieszkanie
w Kłasztornie Damum Świeckim, niemającym Intencji być
Mniszkami, są niegodziwe, y nieważne, których y my nie appro-
bujemy, takasując surowie, a żeby więcej Czymone nie były
jako przeciwne siłowości Kłauzury y Dekretom Świątocy
Kongregacyi. Ciępiemy iednak to Samie, które przed pro-
mulgacyą tego Dekretu dożywotni używały kontrakt, byleby
tylko nie wychodziły z kłasztora, y dziewczynom swoich nie
wysyłały. Skoro zaś która wymiada, a żeby więcej do kłaf-
toru puszczona nie była pod Exkommunikacyą.

12me Do Urzędu JW Biskupa należy, postrzeżac a żeby Damy
Świeckie ani na Edukacyę, ani na probę przyjęte nie były
do tych Kłasztorow w których niekwestnie pospolite życie
Kłostowe ic w tym Kłasztornie nieważniemy, uwadomiamy
iz pierwey się starać należy wyrugować promyetarstwo
z kłasztora, a wprowadzić doskonałość pospolitego życia,
mimo przyjęciu do Kłasztoru Łamięnek, którym tych wzglę-
dow Labromione będzie wyjście do Łatoru.

13to Posagi także wiadome mają być Pastorskiej Świeckiej
chności przez Register sporządzu Łatowanym
lub wydany posagow ~~z~~chcemy.

14to Zabiegając tej grzechowi Świątokupstwa, warujemy
a żeby żadna wstępująca do Łatoru nie waiysała, dawac
podamunkow y konsolacyi, ani przełożonej, ani żadney
Mniszce. Mniszki w takim przyjmowac żadnych podamun-
kow od wstępujących do Łatoru niemają, pod grzechem
Śmiercielnym zobowiązaniem wrocenia, a jeżeli podana-
nek przenosi Coney diutrocię Łatorow bitych, niemow-
ic wzięc Absolucyi, Striba za wrociemem, y dotrogięko-
cy ma moc uwolnić od orzenowawanych.

15to Świeckim Damum rezydującym na Dzikawcy za-
lecie należy dierżyc Kandydyi od Świątocy Kongregacyi
przeprisanym, a wyrazonym w przyłączonym tu Dekre-
tach, y nie przyjmowac nowych Rezydentek które by
tym Czymom ładowic nie używały. W tych ic Samych
Dekretach więcej po znaic Najmilsc Siostry
czego po was kusied Budy wyjąga.

3

Mamy w Miłosierdziu Boskim Nadzieję, iż gdy się
wprowadzi święte Regulamnie życia Prawami
Święta Bożego Opisaną, pobłogosławi Opatrości Jego
Najświętsza, z doświadczeniem potrzebny, i uwolniony to Święte
te mirosie od wiele niebezpieczeństw wpaść ma w
kuszenie kłopoty. A zatem z uwzględnieniem, użyjemy spo-
kojnie życie z osobliwysze do nabycia Cnoty i najwyż-
szej Drogomyslności Oświeceniom Tymczasowym Naj-
wyższemu. Którym zaidymy Cel maie używamy to
nuządzenie. Dozor Kłauzury i wykonanie tych praw
zlecaie Jemu Jemu Franiszkowi Fronkiewiczowi Głowa-
nowi Kowieńskiemu. Przytym polecamy Świętym
Mocliwom nas Pomocy a osobliwie Jemu Jemu Biskup-
kupa Wileńskieg Najwyższemu Jemu Jemu Jemu Jemu
wlewaie na Was najniższe w Tymczasie Sw-
jety Jemu Jemu Jemu Jemu Jemu Jemu Jemu Jemu Jemu
anie pod Czas generalney wizyty 22 Augusta
1767 Roku.

Julia Szwarczki, Biskup Kupa-
zyński Suffraganat Biało-
ruski Wizytator

A. Ignacy Sipałowicz Biskup rezydujący

Wiadomości Dekretow Apostolskiej Stolicy
o Klauzurze Zakonnej.

1° Lubo Klasztorow Mniszek Klauzura przed Czasem Papiacuusa osmygo byda tyko szeregulnie rada: atoli nayprzed pomieniony Papiacuus osmy w rozkazie poczynaicy się: niebezpiecznemu, a Zakonnym stanie pod wyraznym i niedomiennym Przykazaniem naznaczył Mniszkom Klauzury. Co postanowił; powszechnym Zbiorem Trydenski na Sessyi 25° o Zakonnikach i Zakonnicach w rozdz. 5°. Takie tenże sam obowiązek wdzieli na Mniszki S. Pius piąty, i Gregorz 13 Papiere. Pierwszy w Ustawie; która się poczyna: skola Pasterskiej powinności, i w Konstytucyi Zaczynaiący się: maie wszędy na ozdobe i uczciwosci. Drugi zaś w Konstytucyi poczynaicy się: Bozu poświęconym.

2° Wiec do Zachowania Klauzury Zakonnej terazniowych Czasow obowiazane sa wyraznym prawem i Przykazaniem niedomiennym, wszystkie Mniszki kazdey Reguly Zakonu, i nazwiska, nawet i same terciarki, w zgromadzeniach Zyiace, po wykonaniu trzech Specyalnych Szlubach. Co wszystkie z wyzey namienionych pokazujemy dowodow, ktorym przyklaczy sie mogą Zbiory Wirydunenski 15° January 1602 i Konstancyenski 25° Juniu 1603 koż stanowiace.

3° Mniszki czymiacz Profesye, pod Konducyą, i z do Klauzury nie mogą być powiganie, nie sa prawdziwemi Profeskami, gdy S. Pius piąty w Ustawie: skola Pasterskiej powinności: takowe Profesye Inosi.

4° Mniszki nierostropnie wychodząc z Klauzury swego Klasztoru, oprócz innych kar takich, tym samym wpadają w Ektomunike większe, ktorey Zmieszenie jest zachowane samemu Papielowi. Co jest iasno z Staw Konstytucyi Papiasa Zaczynaiący się: maie wszędy na ozdobe i uczciwosci, potozonych, ktore takie sa: Wycho-
" dzące zaś mniszki z Klauzury, iako też pozwoleniem jakimkolwiek sposobem wy-
" sła dające, i inne z nim idące, oraz i te osoby, ktore ich przyjmują, bez swięctich
" bzdachowne, krewnie czyli niekrewnie, tym samym bez żadney inney deklaracyi
" kommande większey podlegaić maie, do ktorey niedokog innego, tylko do samego
" Papiasa, i to w zgodzine śmierci uwolnione być mogą. Nad to tak wyszede Mniszki
" iako ich Przetozione, i innych starszych takowe pozwolenie dających. Zusselkich go-
" nosi, z Urzędow innych Admistracyi składamy, i do innych na postym niepodobne
" mi stanowiemy.

5° Zprzerzezonych Staw S. Piusa Papiasa pokazujemy iż wteż same osoby, i ka-
ry popadają Biskupski, i inni Przetozeni Mniszek, wyszła im z Klauzury poznata-
icy, niegodziwie.

6° W Ektomunike i inne kary papada Mniszka. takowa, która przestąpi prog Klauzu-
ry jednę, lub drugą przedzi. Tak trzyma Sanchez ad Decalogum. l. 6. cap. 15
N° 68. Navarrus tom 4. o Zakonnikach, i innych wielu.

7° Mniszka wstepująca na dach Klasztoru popada w przerzezone kary, i gwadu Klau-
zury, takie jest Danie, S. Kongregacy Biskupow w Lyeon 18° Wrzesnia 1609 N^o
Zawiszy te Mniszki Inazpacione Zbawienna, pokuta, ktore dobre wiara wstepnik
na dach dla suzerenia Zbozia. de.

8° Mniszka staraiąc się spascić z okna, ktore jest z ulicy publiczney, przeciwko obici-
swięckich, luboby się ciele niepuszda na Ziemię, lecz na powietrzu byda Zatrzymana,
gwadu Klauzury i popada w przerzezone kary, podobnie tym sposobem, dając się wstep swięctim
do takowego miejsca, niższy naprzykty drabiny. Czego Zakazat Gregorz 13 w Ustawie
swey Bozu poświęconym. Toż samo akrymuie Pellizaryusz o Mniszkach w rozdz. 5°
w Sekcyi 2. pytanu 39. Donat w dowiadowaniu rzeczy Zakonnych w księdze 4. art. 4.

9° Mniszka gwadu Klauzury Lasec na drzewo stojące w ogrodzie Klauzury, gdy wstepuje
na gacie wymieszysza, nad Mary, choćby się to stało z przywymy rozrywki, jestliby tylko
sobo Zostawala na gacie z Klauzury. Ponieważ wten czas Inaydowata by się na
takim miejscu, do ktorego swięcty przystąpić mogą. Co się Zakazuje do Gregorza
13 w Aweirony Ustawie o Bozu poświęconym i Takie jest Danie Pellizaryusza, i
Donata na miejscach wyzey namienionych.

10° Gwadu Klauzury, i ta Mniszka, która wkładając się w koso, one obraca, tu Lew
nemey

zewnątrzney Stronie, gdzie świeccy wchodzi, Czego Zakazanie przegon 13 w przeci-
czoney Konstytucyi.

11mo

Także gwałtu Klauzury Mniszka, która przywieszawszy powroz u góry drzwi Klauzu-
ry, a rekami uchwycisz ją powroz, albo sobo kółko szesie, udając się raz wewnątrz dm-
gi raz zewnątrz Klauzury. Albo gdy Mniszka iakha wychodzi na to miejsce, dło-
go jest środkiem między Klauzurą, i miejscem świeckim widanym, u pytko-
to pokazuje się Złoty przereczoney przegon 13. o Pragn. pasującym

12mo

Mniszka gwałtu Klauzurę idąc do Domu przyległych Klasztorowi, w których Złoty
nie wstąpił Mniszkom stając; także gwałtu Klauzurę wchodząc do Kosciółka, albo wien-
dozwał na takie miejsca, gdzie bywała, i Ludzie świeccy. Czego niepozwała przegon
prereczony.

13ta

Naspatek gwałtu Klauzurę i ta Mniszka, która dla ludzkości lub uchwyci wyszedł
szy z Ludzkiego Klasztoru, wchodzi do drugiego przyległego, owszem takowa Mnisz-
ka dwa razy gwałtu Klauzurę. Wynisi abbatiem z Klasztoru jednego, a wniści do Kla-
sztoru drugiego; są dwa rozne uczytki, a z tym dwoiaka Exkommunika. Tak I. Kongre-
gacya odpisał Arcybiskupowi Panormitańskiemu 21 Augi. 1699.

14ta

O takowey Exkommuniki dla Złoty Klauzury przez wysię z Klasztoru Złoty
nioney, oko przez dopomaganie, bądź przez danie pozwolenia wysięcia, bądź przez przy-
imowanie wysiętych z Klasztoru Mniszek międzywzię, jeżeli to jest wszystkim wiadomo
sam tylko Złoty uwolnić może, jako ustanowił sius piąty w Konstytucyi: mającym
względ na dobro i uczciwość. Jeżeli zaś wysię jest prywatne, międzywzię się Doktoro-
wie. Jedni mówią iż i w ten czas sam tylko Złoty może od Exkommuniki u-
wolnić, inni zaś przeciwnie trzymają, iż może Biskup, albo na Fundamencie. Za-
dżata o Złoty Tryden. Sessji 24.

15ta

Cosie mówi o Biskupach względem świeckich, i Mniszek absolucyi od Exkommuniki,
masie rozumieć i o Przełożonych Zakonnych względem swych Zakonników, według
Konstytucyi Piusa piątego Zaczynać się Rzymskiego Biskupa, jeżeli dać Mni-
sżkom taka władzę w tej materyi, iakże, może Biskupi, Cosie ma rozumieć o Dze-
żonych miejscowych.

16ta

Przypowiedzi spowiednicy Zakonni mogą absolwować od takiej Exkommuniki, choćby
była publiczna, iako naucza Tamburinus o Władzy Abbatus w Dysp. 19. Ponauina
o Złoty u. w pytan. 1, i inni, na fundamencie Konstytucyi Pawła trzeciego Za-
czynać się, ponieważ między wszystkimi. Wskazy takowa mu dać się Jezuitom
Am to jest przeciwko Konstytucyi Piusa piątego Zaczynać się, maie wzglę
na dobro i uczciwość. Idyż iak uważać, pominięni Doktorowie, Piusa Konstytucy
męgesi, i mezwiera przywilejów Zakonnych.

17mo

Od kar Złoty z Urzędow, godnosu, i uznania nieposobności do nabycia innych wy-
rajonych w Konstytucyi Piusa wywspomnioney, mogą uwolnić Biskupi swoich Pod-
danych, i Przełożeni Zakonni swoich Zakonników, in utroq foro, gdy takowe kary nie
są zachowane do uwolnienia samemu Biskupowi. Jkha Exkommunika, jako jest jasno
z słow Piusa.

18ta

Mniszki w niektórych przypadkach mogą wymiść z Klasztoru nie popadając w Ex-
kommunike, i inne kary naznaczone w Konstytucyi Piusa piątego. ates: Później wiel-
ki Klasztor, któremu Złoty nie ma, Złoty widoczna, i powiśle. Tak
rednostajnie trzymają Doktorowie.

19ta

Mniszki mogą wymiść z Klasztoru godziwie, i w innych przypadkach podobnych men-
wicy namimionym, wyrażony od Piusa, to jest: Idyby wszelkie niebezpieczeństwo Mni-
szkom następować z skłóceniu bliższej trwogi dżyny, lub wezbrania Złoty
niek przed dżozie ustawione, lub oszczerstwy Klasztoru ruinę, i inne tym podobne
przypadki. Tak powszechnie trzymają Doktorowie z Tamburynem o Prawie Abbatus
u Dysp. 20 w pytan. 2.

20mo

Idy nastąpi iakha przypadek dla którego uniknięcia, iako się rzekło uolne jest wysięcie
Zakonnikom z Klasztoru, potrzebne jest na to pozwolenie przełożonego, według słow Złoty
ru Trydenckiego, w Sessji 25^a o Zakonnikach i Zakonniczkach u rozdz. 5° takowych:
" Złoty z Mniszek niech się nie godzi po Profesyi wychodzić z Klasztoru pod iakimkol-
" wisk Pretestem, nawet na krótki czas, chyba z szkodliwoscią szkodliwym, i Złoty do
" Biskupa

21mo

Idyby jednak dla odległosci miejsca niemożna było u Biskupa brać pozwolenia
wysięcia a quia stowne na głębi niebezpieczeństwa, mogą mniszki godziwie wymiść
z Klasztoru, gdy nagła potrzeba niema prawa.

22da

Jeżeli-liem z pozwoleniem Jkha Biskupa lub Przełożonego Zakonnego, gdy mu
iż puden

ieff poddana może wymiśi z Kłaptoru dla wypełnienia nierozsudi obowiązku
swieckiemu tak zęciu, na przykład Laru mieysca, gdy tego wypełnić niemożę przez
Prokuratora. Popowiada Tamburinus na wyższym mieyscu No. 5 Barbosa l. a. Pra-
na Kruelnego ogólnego c. 44 i inni, iż może gdy jest pozwolono od Ponifaiusa pa-
csmego w r. 1622. Niebezpiecznemu. Jmni zaś precuwnie twierdzą, iż niemożę. Gdyż
tego Pius piety niepozwała w swej Konstytucyi: maiusc wazko na zdrowie i uczyni
szkie te tylko wylicza przypadki: Poczci, Traci, Powietrze, z których może Mnijcha
wymiśi z Kłaptoru.

23ta Mnijcha za przewym pozwoleniem wyszła z Kłaptoru, gdy się zachoczy i uspu-
koi okolicznosci wyszła z obowiązane pod grzechem smiertelnym urociszę do swe-
go Kłaptoru. Tak Ponif: smy w R. 1622. Niebezpiecznemu. Pius piety w Konstytucyi
wpi wspomnioney, i Gregor 13 w ustawie swsiej o Pragu poświęconym. Gdyby ied-
nak dzień ieden, lub drugi zabawili się niezgrzeszyły by smiertelnie. Tak Tambu-
rinus i inni.

24ta Mnijcha za pozwoleniem S. Kongregacyi lub Priskupa wyszedszy z Kłaptoru dla
nabycia Drowia bawize się w jakim prywatnym domu mequada Kłauzury, gdyby się
tam i owdzie przechadzala. Ponieważ Mnijcha nie jest obowiązana do Kłauzury ty-
ko w własnym Kłapturze; gdyby iednak w pozwoleniu danym sobie był wymiśno:
ażeby ta mnijcha w prywatnym domu przepreczala Kłauzury, do oney zachowania
obowiązana by była, iako nauczaić Pellizarius, Cajetanus, i inni, iako wyżej.

25ta Mnijcha za pozwoleniem godziwie wychodząc z swego Kłaptoru na przykład dla Lakta-
dania innego Konwentu, albo dla poratowania Drowia swego, mequada Kłauzury
ry, ani smiertelnie zgrzeszyłaby, gdyby za to okazała zprostego goruńca zbrodca
na mil wlaszkich 25, na jakimś S. mieysce, albo do krewnych, dla ich nauczania
gdyż mequada tego na Doradę Kłauzury. Tak Sanchez, Tamburinus, i inni.

26ta Weysub do Kłaptorow Mnijch bez duszney przyczyny, i nalezytego pozwolenia bez
Ladnego wybaczenia jest zakazane wszelkim osobom od Ponifaiusa smego w r. 1622.
Niebezpiecznemu. Si od Zbioru Trydenckiego w Sezyji 24. s. Zachonidaj i Zachonier-
kach w r. 1622. s. w te slowa: Wchodziec zaś w wchodzenie Kłaptoru Mnijch nie-
" się nikomu mequada iakiego kolwiek rodzaju albo Kłauzury, stanu, lub wieku bez
" skupa czy Przelozonego pozwolenia, na Piśmie otrzymanego, pod zaucgnieniem
" tym samym kary Ekkomunikacji. For samo stanowi Pius piety w Konstytucyi oko-
" do Pasterstwiej powinności. Gregor 13 w Konstytucyi Prze Lasku. Licz na-
" iczej się. Paweł 5 w Konstytucyi poczetek mequady Mnijch stanowi utrzy-
" mić, iż się to mequada pod Ekkomunikacji, od ktorey sam tylko Papier uwolnić
" może, Oprócz tego przerweczem Papielowie Liczli upytanie przysiluje od
" swych Pradecyporow lubich Porow mequada w tej okolicznosci nadenc, y popano-
" wili na Opłotow y Liemie, gdyby się jak wyrokem sprzeciwiali, z Liemie z urzedu

27ta Od Ekkomunikacji postanowioney przez Zbiór Trydencki uwolnić może, każdy ka-
" płań wyprobowany od Priskupa, ponieważ nikomu nie jest zachowana. Tak Bonatini
" Tomo 4. Rev. Regul. Traci. 5. Tamburinus de Jure Abbatpae Disp. 22. Quest. 2.
" Od Ekkomunikacji Licz Gregor 13, i Paweł 5, tym Papier lub mequady od niego po-
" zwolenie uwolnić może, o czym się rzekło wyżej.

28ta Od Ekkomunikacji postanowioney od Klemensa 8 przez Dekret w dniu 1602
" 26 novem na tych ktorey quawca Kłauzury Mnijch z tym umyslem sam ty-
" ko Papier za Rysem i wciatych w docharach absolwować może, więc od niego
" na tych mieyscach Zakonnicy przysiluje maicy niemożę uwolnić.

29ta Cesarzowie, Krolowie, Lonyich, i Dniei mogą wniesić do Kłaptoru Mnijch
" z bezuwa Komitywa, niezauagnawp, Ekkomunikacji, i innych kar, ato się pozwa-
" la na ich wielkiej godności y dyspoistwa.

30ta Liczeta, Liczne, Hietmani Wojsh do jezeli także niezauagnawp Ekkomu-
" niki do Kłaptoru Mnijch wchodziec mogą. Mowic wszyscy prawie Dokto-
" rowie iż niemożę. Dowiedzenie iednak nauczac precuwnie Dale się.

31ta Fundatorowie i Fundatorki wchodziec niemożę do Kłaptorow Mnijch, tak
" trzy maix Doktorowie, i że tak jest postanowiono od swiętego Zebrania Concylij
" swiędzy Aldanus in compendi. canonic. Resolut. l. a. Tit. 8. Barbosa i inni.

32ta Niemiast, ktorym od Stolicy Apostolskiej daie się pozwolenie wchodziec do Kłaptoru

Klęptarow mnisek, poty wnieść niemoga do Klęptaru, a i też pozwolenie
skrych mnisek przez sekredne Dania uzniome następi. Tak postanowił
Urban 8. w konstytucyi Łaczniakowej się Święty Apostolski Urząd

33to

Chłopcy, i Dziewczyny, i alichkolwiek lat będące niemoga wchodzić, ani być upro-
wadzone do Klęptaru mnisek, Tak ustanowił Zbor Trydencki, na miejscu uprzej
wymionym.

34to

Kardynali, Biskupi, i inni Przbaw wchodzić niemoga do Klęptarow mnisek
które nie są pod ich rządami. Co się pokazuje z rozdziału Niebezpiecznemu.
i z konstytucyi Piusa 5 o do Sakterskiej powinności newd choroby mnisek
były pod ich rządami, wchodzić jednak niepowinni chyba w potrzebnych przy-
padkach. Tak wyraźnie stanowi Gregor 13 w konstytucyi Dubij

35to

Przedtemi Zakonni wchodzą do Klęptarow mnisek bez potrzeby, pod rządem
swoim będących upadają w Ekskomunikę wiekszą, i od wszystkich urzędów, godno-
ści i oddaleni być powinni. Tak Gregor 13 konstytucyi niedawno rzymskiej
ustanowił. A Alexander 7 w swojej konstytucyi Łaczniakowej się Szczęśliwe
mu poświęconych Panien stanowi. wyraźnie mówi: że Przetozni Zakonni w-
chodzić niemają do Klęptaru mnisek tylko pod czas wizyty, i to też w Lok.

36to

Syndycy, Rzemieślnicy, i inni Robotnicy usługom Klęptarow mnisek potne-
bni mogą za pozwoleniem Przełożonego wnieść do Klęptaru dla robienia tych
tych rzeczy, które ich rzemiosłom się przyzwolite, i które z Klęptarowem zro-
bione być niemoga, tak trymaik uprzej doktorowie.

37to

Doktorowie Medycyny, i Cyrułicy Ordynaryjni mają mieć pozwolenie ge-
neralne wchodzić do Klęptarow mnisek newd i w nocy w przypadkach nagłej
potrzeby, w innych zaś przypadkach osobliwego trzeba pozwolenia. Tak S.
Kongreg. Biskupow i Zakonn. w Ferrarion 2 July 1599 sami jednak
Zchorz mnisek nigdy bawie się niemoga.

38to

Doktor Medycyny Extraordinaryjny mniszkom pozwalać się nie ma, chy-
ba w większej chorobie w ten czas gdy ordinaryjny nieznajdzie sposobu ule-
czenia choroby. Albo zbyt czynie jest Zakładziony. Tak S. Kongr Biskupow i
Zakonn. w Rononion 8 July 1588.

39to

Gwardie Klauzure, i w Ekskomunikę Samemu Papieżowi Zachowane do śmierci
nie popadają, te niewiasty, i meszczyszy, którzy na przykład z jednym kamie-
niem, lub drewnem, lub Linna iakże rzeczą wchodzi do Klęptaru mnisek
pod pretekstem Fabryki, iakże i te Zakonnie, które onych uprowadzają Tak
S. Kongreg Biskupow i Zakonn. w Jernion 22 Junij 1588.

dekret. S. Koncilium Trydenckiego. 2 Sessji 25 ulgijny

ny do wiadomości podaćemy Lawartę w tych słowach.
Bonifacego Boniego Papieża konstytucyą pochwalać się Niebezpiecznemu
mu fitt
Wynawiając Święty Synod wespół z Biskupami podważaniem na
Sąd Boniego. Z wyjątkiem przedmiotem wieknego nakazuje ażeby węgry
tych Klęptarow spóć powlecznych w Stadie Ordynaryjny, w innych zaś Ho-
licy Apostolskiej powaga Klauzure mnisek górn. upadła jest prynci-
pe górn. a górn. niekazona jest zachować, jak najbarziej starannie; Niepo-
stępnym, sprzeciwiającym, przez Cennę Księżnę y inne klary w kłó-
kie apellacye uchyliwszy poskrarniając, jeżważszy nawet do tego jestoby
potrzeba było pomocy Kamienia Świeckiego. Kłora pomie sążby
dana była w wespół z Chrzescianstwie Kłórn. zachęca S. Synod apod
Ekskomunikę Kłora samym Uczynkiem. Sazajgniona w wespół z Magistraty
Świeckie obowiazuje. Ładney zaś z Amiszek niechaj niegodnie pomoy
są wyisć z Klęptaru choćby na trości cza pod żadnym protokółem
chyba z jakiej Kławney przykazy od Biskupa Approbowany mimo
i fitt. Indulta y przypisuje. Wchodząci zaś w Berodzenie Klęptar-
ny nich się żadnym zawiadzi jakoby Kłowick urodzenia albo Kon-
dyzy; Kłó albo wieku byli bez Biskupa, albo przedłożony podaw-
Kleria na piśmie strympnego, pod karę Ekskomunikę samą w wespół z
Sazajgnowej Kłórn.

Lycia Popolitego Wiadomości.

5

Lycia popolite w pierwotkach Koniola chowane było od wszystkich wiernych, których było jedno Serce y jedna Dusza y im wszystko było powszechne, jakd mamy wyraźnie ogłoszono w Dziejach Apostolskich w Rozdziale 4 ucie Powas. Zbrania zaś wiernych było Serce, jone y Dusza jedna y jeden z nich to, co trzymał, swoim nie nazywał, lecz wszystko mieli w powszechności. Gdy zaś u wszystkich tak podobny Obyczaj powolnego Lycia zaczął upadać, wielu Świętych Latyniarzów y Fundatorów napelnionych Duchem Bozym sobie postanowili Zakony, naznaczuwszy y powoławszy, samym zakonnikom osobliwie przepis y Reguły, w którychby zachowaniem was, suppletoryj popielitosu Lycia baruię, abaruię do Cnoti Świętych y sposobiliście by wornych pomniali, a tak u padały Apostolskiego Lycia sposob powszechnego do pierwszego przywrócić Stanu.

Wszystkie zakonnicy y zakonnic są obowiązani do popolitego we wszystkim zyciu y do zachowania Reguły, jakdług przynależny swojej ustawy zdaniem Synodu Trydenckiego w Sesji 25 O zakonnikach w Rozdziale 11. ubaruiomym, gdzie mowią o Mistrzach przedstony, Lbier takistawnowi. We wszystkich Kłasztorach do nalezy do jedzenia, piicia, spania, Odzieży, y innych rzeczy, nich wszystkie powszechnie zycia, jako jest od S. Lbieru Trydenckiego postanowiono.

Gdy zaś na którym miejscu niedostatecznie było zachowane popolite zycie, powinno być koniecznie od Przełożonych wprowadzone y przykazane, a od Zakonników podobnych ochwota przyjęte y zachowane, jako wyraźnie przykazuje Krzymski Biskup, Konijski, y Święte zgromadzenie. Zakonnicy ubaruiają zycie powszechnego zycia, gdy one Przełożeni chcą wprowadzić y jakoś powinnopostanowić, gnieza smiertelnie. Jak Mistrz w Theologii Moral. w Dysput. 14. u licbie 46. S. Antonin w Czegu 3. Theologii Moral. O ubóstwie.

Am można uwolnić od tego gniezu przywodząc zycia przeciwny, przywstać niemu do Zakonnipostrency, ponieważ Kapucynowie y Święte Kongregacye postanowili, ażeby Zakonnicy y Zakonnicie sąszo byli obowiązani do zycia suppletoryj zachowania, w popolitosu, y swoich postaw. Niemają wpływu na zycia przeciwny y wprowadzone Zakonnosia, osłabienie, jako jest jasno w Deklaracyi S. Kongregacyi Jul Lutego 1603. postanowionoy, y od Innocencyusza Jul. Approbowanoy y z innych wielu dowodów.

Sam nawet niedostatek y ubóstwo Kłasztorów niłego uwalniać niema od Popolitosu zycia, jako gruntownie y Obszernie probuje pokazać Ramirez Biskup w Swoy Kwestyi Moralney w Paragrafie Piątym, którego wspomina y następuje Felix Potestas w Licbie 1962. w Theologii Moralney. Nie ubóstwo Kłasztorów uwalniać niema od zycia powszechnosia, Lbier przełożonym Zakonnym nie przyjmującym nakazanej Reformy Lycia, popolitego, y zachowania Reguły wywstała Policia Apostolska sakarywai przywołania do Zakonu, jakdług znać daje z Ustawy Innocencyusza X przykazanie, Lbierowaz między innymi y zwielu Dekretom Świętych Kongregacyi.

+ Do Kłasztorów Mniszek w których się niezachowuje powszechnosia zycia nie mają być przyjmowane Panienki ani do Świętej Sukienki, ani do wychowania choćby miał pozwolenie od Świętej Kongregacyi, która nie ma uwalniać Dekretom generalnym S. Kongregacyi wydanym 11. Marca Roku 1603.

Preter Święte Kongregacye w Neapolitanckim 6. Maja 1602. Stanowi: że Kłasztorem przyjmowan Reformy niechcącym nie mają być dawane pozwolenie przyjmowania Panien do S. Sukienki, ani do przywania do Profesyi tych, które się obowiązkiem popolitego Lycia niechcący obowiązują. Tak Święta Kongregacya w Neapolitanckim 9. Apryla 1603.

u u u u u

W klasztorach które przez czas tę Reformę przyjmują, a przez czas nie, to tylko przyjmowane być mają, które chcą podać się pod Reformę. Tak sama S. Kongregacja 27 Augusta 1602, które zażyczyli Profesycy, niebyła wprowadzona reforma zachęcając mają do onęj przyjęcia, lecz nie niczego. Tak Święta Kongregacja w Neapolitanskim 5 Marca 1602.

Mniszki iżące w Konwencie gdzie masz iżca pospolitego mogą wolnym Sumieniem brać roczną Pensyę, y wydawać, ale pod tymi pewnymi warunkami. A. Żeby smieli to pieniądze za używania woli Smedziomych. Powtórę Żeby gotowe były na kimśmą pretorancy oddać to pieniądze. Potrzeba Ażeby to pieniądze nie były zbyt ciężkie. B. Żeby chowane były w Krzymi pospolitej. Po piąte. Ażeby te pieniądze obracane były na rzecz godnie, pobożnie, y przystojne stanowi. Dodaje zaś potrzebną wiadomości S. Kongregacja w Nardym parwolemie, które wytko czyni Mniszkom względem rocznego przychodu wto Nowa. Żebyby roczny przychód od Prokuratorzki Klastoru był przyjęty y wprost do pospolitego Depozytu oddany a dopiero z ręk depozytarki za pozwoleniem pretorancy Mniszka wiekła ile potrzebna, imie zakonne, potrzebny wydała y wykalikulowała, imie przed pretorancy, aresztę na pospolite potrzeby Klastoru obróciła.

Powrzechności Żyła ma być zachowana wowszystkim a mótłko w Jednem Święta Kongregacja w Sanonimianim 21 Gbra 1603.

Prócz nietylko posagi, Zapisy, Kaidoy Zakonnicy, alotez Roboty, y inne rzeczy nabyte do pospolitosci przyjmowane być mają. Tak S. Kongregacja po Parmen 21 Augusta 1628.

Nie ma być pozwolony podział zbera, y pieniędzy między Mniszkami, ponieważ wyrażnie to się symeuiwa iżca/powrzechności. Ta S. Kongregacja w Brundi 21 Gbra 1616, a daleko barwiej nie ma się pozwalać na porzucenie fortun tak S. Kongregacja w Lizyonskim 16. Ubr 1657.

Cażem nie ma się pozwalać Zakonnicy dozwolności jakowż rzeczy, albo tej jakowż zapisy onęj zlecomy podty, kiedycy, ażeby imi Klastorowi nie dostatek, iżcy wowszystko obrócono było na jej potrzeby, lub na inne pozytywne Dzieła, któreby się jej zdały pod Nawa, utraty, gdyby się to symeuiwa. Tak S. Bartolus walegde mający Tytuł Liusus Tius, w Paragrafie zaczynająym się Inoy dwojżcie w Liczbie 3. Przytyna tego jest, że takowa Kandydya wyżej wyrażona jest symeuiwana Kanonom wyrażnie stanowićym: Ze wokolwiek Zakonnicy, lub Zakonnica nabywa Klastorowi nabywa w Rozdziale podtyrząym się postanowiono. wprawdzie 13 Listymu Licz wszym.

Wiadomości, względem Cwiczenia Nowicyatu y Profesji Parion

Parionki dla odulki mogą być przyjmowane w Klastorach mniszek, jako wiele razy postanowity S. Kongregacye Biskupow y Zakonnikow, tak jednaki, aby się następujące dośledniły Kandydye Pierwsza Kandydya Ażeby była przyjmowana w tym Klastorze, w którym jest przyjmowania, przyjęty tak Święta Kongregacja po Parmen 27 Gbra 1603.

Drużga Ażeby Parionki niechkali w Klastore na miejscu od dziełomym, tak od Klastorow Mniszek, y Nowicuzszek, jako też od tego miejsca, w którym same Mniszki zabawiają się rzęca, roboty, jako S. Kongregacye po kilakroch razy ustanowiła.

Incyta Niemoga być Parionki przyjmowane aż zauryżnym pozwoleniem Pretorancy Czwarta. Parionki takoz przyjmowane być nie mogą, aż za pozwoleniem pretorancy y innych Mniszek przez sekretne relacie, tak S. Kongregacye w Dertonen 27 Maja 1607. Które pozwolenie Mniszki ma być większej potory, by względu na precyowy sużraz. Tak S. Kongregacya w Apustkiy 29 Aymsa 1603.

Pięta. Incyta Niemoga być przyjmowana nad liczbę Klastorow, w którym S. Kongregacye w Bolton 27 Maja 1609.

[Handwritten signature]

Presta

6

Posta: Ma być tylko jedna Lamentka przyjmowana a nie z Burzą, tak P. Kongregacja w
Neapolitan 12 Marca 1609

Pierwsza Rzecz Lamentki dane na wychowanie do Klasztoru Mniszek używają Brojy, stano-
wi Lamentkiemu przywołaniu; podług Dekretu P. Marola Boromeusza w Powsich Konsty-
tucjach Synodalnych w Kniezce szostey w Paragrafie o Lamentkach Powsich podług
Zwarty w te słowa. Lamentki swiecić w Kwasztorze używając czarne odzienie, albo uemnawę,
albo białego Kolosa, nie zaś jedwabne ni och noszą, y pod żadnym pretekstem wymiutego ubra-
nia ni och nie używają, g Polny ni och nie Fryzury, Lawznie, Mleynotow, y tym podobnych pra-
mych delicyj ni och urobwarpiu ni mają. Do jupłone ustanowienie dwumia Dekretami umoweni-
ka si: Kongregacja ko powoli w prowadzaci przedrozumny nalezy, Zeby zas przyjmowane nioby
az po swodnym 12 wieku swego y ni miały, wrocy na lat 25. Inzycy starawic mając
od przedrozumnych o przedstuzenie tak P. Kongreg. w Thieracen 31 Augusta 1575 y w
Bertonen. 17 Maja 1607.

Osma. Lamentki tak przyje do Kwasztoru wychodzie ni mają, jak do Kwasztoru na uroz Mniszek
sz obowiazane. Idoby wrocy do tego lub innego Kwasztoru wracając ni mają, bez pozwolenia
przedrozumnych. Cnsbaly miała wda przyje sukienkę zakonną, tak P. Kongreg. wrocy wspomni-
na w Berton 27 Maja 1607.

Przewięta. Zeby wczesnie przedpudrokiem jdaicy zastol.

Przewięta. Zeby takz wyzodkoy za pozwoleniem z Kwasztoru dla poratowania Zdzowia ni porowacaly bez
nowego przepisma od przedrozumnych, od Niemi, od zgrozmadzenia.

Niewiasty wdowy, ktore koncem uczynnym wroci do Kwasztoru Mniszek, gdyby tylko byli dobrej Dawa-
moga, miadzai: Tak jednaki; aby prawa Zakonne zachowuwaly, z tym wswystrim ni mają, by
przyjmowane chytaly, chytaly zostac Mniszkami, tak postanowila P. Kongreg. takz umowa
z tym Homobonus O Dobrach w examinie Kosuelnym w Pytaniu Sal. Miranda y Inni.

Jeżeli zas moga by wyzwolone od Puczkupostwa y eskommunikacji wyzraje trwając w niektórych
Kwasztorach Mniszek tey miary: sz oprócz Posagu Niewiastki danego Kwasztorowi daję się
takz wswystrim Mniszkom jakta czystka pimedzi: Naprzyktad, Brojy albo Cetyny talary,
niegadując Doktorowic, wrocy jednaki jest takich, ktorey nauczają, ze takowoy obyczaj
od Puczkupostwa y eskommunikacji ni jest wolny. Tak Monacelli, Bonuigna, Barbaro,
tak Alexander Piedomy w Konstytucyi zabynający się za pozwoleny.

Takz Klemens w Konstytucyi swojey O Podawankach zabynający się, Zakonne zgrozmadzie-
nia. Tudzież P. Kongregacja w Dekrecie Awersanckim nakazuje Konstytucyę darowizny
od wswystrich przedrozumnych, ktoreby przez wzglę przyje do Zakonne od Kwasztoru wroci
choby nea mala, a jesliby niewrociły tey darowizny ile przedrozumny Summy dwięciu ta-
larow Pitych zabynają dae Absoluicy.

O Liczbie Mniszek

Kazdym Kwasztorze ma być wyznaczona Mniszek liczba, ktora zdochodow y wyzraznych jda
mich ywrocie moze. Tak Broj Frydencki w sepy 25 Rozdziale 3. w liczbie 3.
Mniszek ma być przynajmniej uosb 12. Liczb. Tak P. Kongregacja 19 Decembra 1600.
Ami tey liczba Mniszek ma przechodzie liczbę cel Kwasztorowych P. Kongregacja w Wiceni.
30 July 1627. Dochud Funduszowy ma być na Kardę Mniszek 300 Pierwonych Mniszek
P. Kongregacja w Strymen 26 Marca 1602. Liczby Mniszek ni moze poduszycy kawa-
kup bez pozwolenia P. Kongregacji. Tak P. Kongregacja w Brunduzji. 23 July 1602

O Posagach

— — — — —

O Posagach.

Posag tych Mniszek ktore sie mieysza w liczbie nie mabye mniysz na St. Pierwomych Po tych, tak Ruzte Kongregacye w Terety: Na Wra 1614. Ktore zas nadliozby chialy by wstapic, takowey posag mabye wiekszy wo dwoje Ruzta Kongreg. w Nowyort 1610 Wra 1594.

Posagu zas Mniszek nietylko saden z mniysz nie moze bez pozwolenia S. Kongregacyi, ale nawet saden prokatory, badez Biskup, badez Zakonny, come go nie moze, loczta wstopy Pamoy jest S. Kongregacyi. Ladanie jest Polizaryusza O Mniszkach w Str. 3.

O Spowiedniku.

Spowiednicy Mniszek nie mazy byc od Duchre samych wybrani, ale powinni byc obrani y approbowani od Biskupa Dyocyzji do Klastorow jego wladzy podleglych S. Kongregacyi w R. 1588, 601. 602 604. do Klastorow zas Zakonnikom podleglych powin ni byc obrani od Prelatow, ale examinowani y approbowani od Biskupa podlegly Kongreg. Frydenskiego y Dekretu Inogona 15. wt. Kowu: Spowiednicy zas, czyto Zakonny czy Ruzny chowalby nielic y czerpucy, tak ordynaryjnymi, jako extra ordynaryjnymi do spowiedni Mniszek nawet od Zakonnikow nadziomych sluchania sadna miara, ugniazawic nie mazy, az postoi od Biskupa Dyocyzji zdolm badez uznani y Approbacya, ktora bez zaplaty badez dana od biory. Spowiedni Mniszek zakonnikom podleglych wysluchane od spowiednikow Zakonnych bez approbacyi Bis kupa sa darowne y niewarne S. Kongreg. Cult.

Chowalby spowiednicy generalnie byci approbowani od Biskupa do sluchania spowiedni Ruzci kich, jednak jezuzo im potrzeba osobliwej approbacy do sluchania Mniszek.

Chowalby byci extra ordynaryjnymi, chowalby do inzego Klastoru Mniszek byci approbowani, am ich moze sluchac, beznowey approbacy nawet podzas Jubileuszu.

Ordynaryjnymi spowiednik moze sluchac spowiedni lat 3. postkoncomych ktimych nie moze jui uszy, sluchac w tym Klastore bez dyspensy S. Kongregacyi, jako determinowala S. Kongregacya pod Innocencyuszem 12 w R. 1694.

Spowiednik Mniszek Biskupia wladzy podleglych powinienby byc Ruzicki Kaplan, taktey Kapellani S. Kongr 161 Maja 1653. w Petrubie jednak y niedostatku ruzickich Kapellanow moze byc Zakonny S. Kongregacye 7 Junij 1620

Mniszki nie moze rekuzowac jednegu spowiednika Ordynaryjnego albo extra ordynaryjnego, a dru giego prosic chyla przedbywszy sprawiedliwa przyczyna. Moze jednak niechuci extra ordy naryjnego, a kontentowawac Ordynaryjnym, poniewaz extra ordynaryjny spowiednik z uszledu dla nich jest pozwolony

Spowiednika extra ordynaryjnego powinni Biskupi 3 albo 4 razy pozwolic do R. Mniszkom albo y czerpic jeszby oto prosili Benedykt 14. w Ruzim dekretie

Chowalby nieowystkie Mniszki powinnemc spowiadac przed extra ordynaryjnym spowiednikiem, po winniawsie jednak Kapal nich przed onym prezentowac, azoby nieinac bylo na ktorey prozby jest prawo lony. S. Kongr. 1621. y 1651.

Spowiednik extra ordynaryjny nigdy sie nie daje partykularnie dla jednej Mniszki, am z narawsie am do czasu jako rozkuzala S. Kongregacya 1657 podleg Kongreg. Frydenskiego. Jednakie Ruzten yalib Krymsla moze pozwolic tej kasty naraz, a Biskup w gotking smierci.

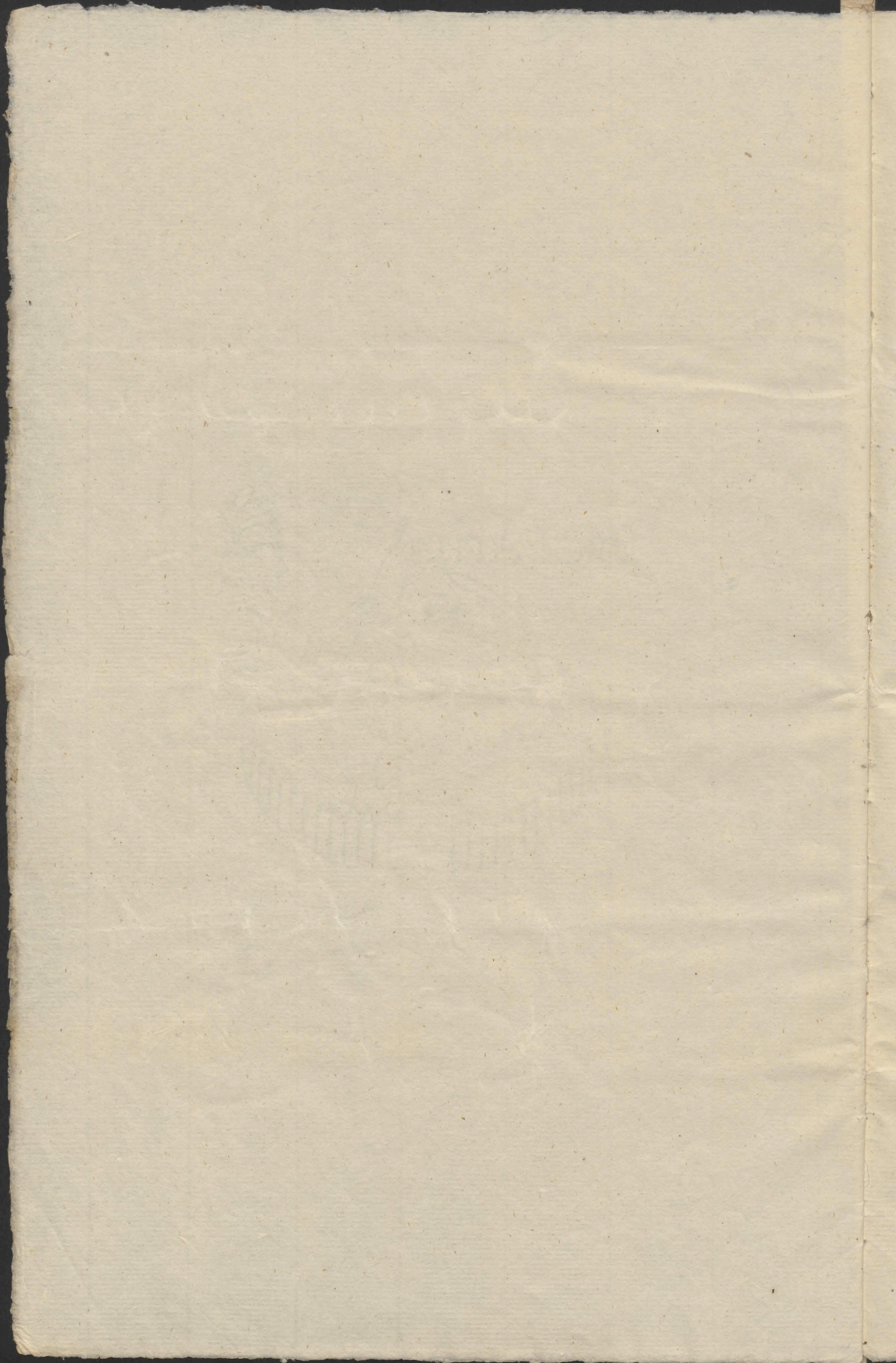
Kiedy extra ordynaryjny spowiednik slucha spowiedni, Ordynaryjny pod ow czas sadna miara, Presento wawisz niema.

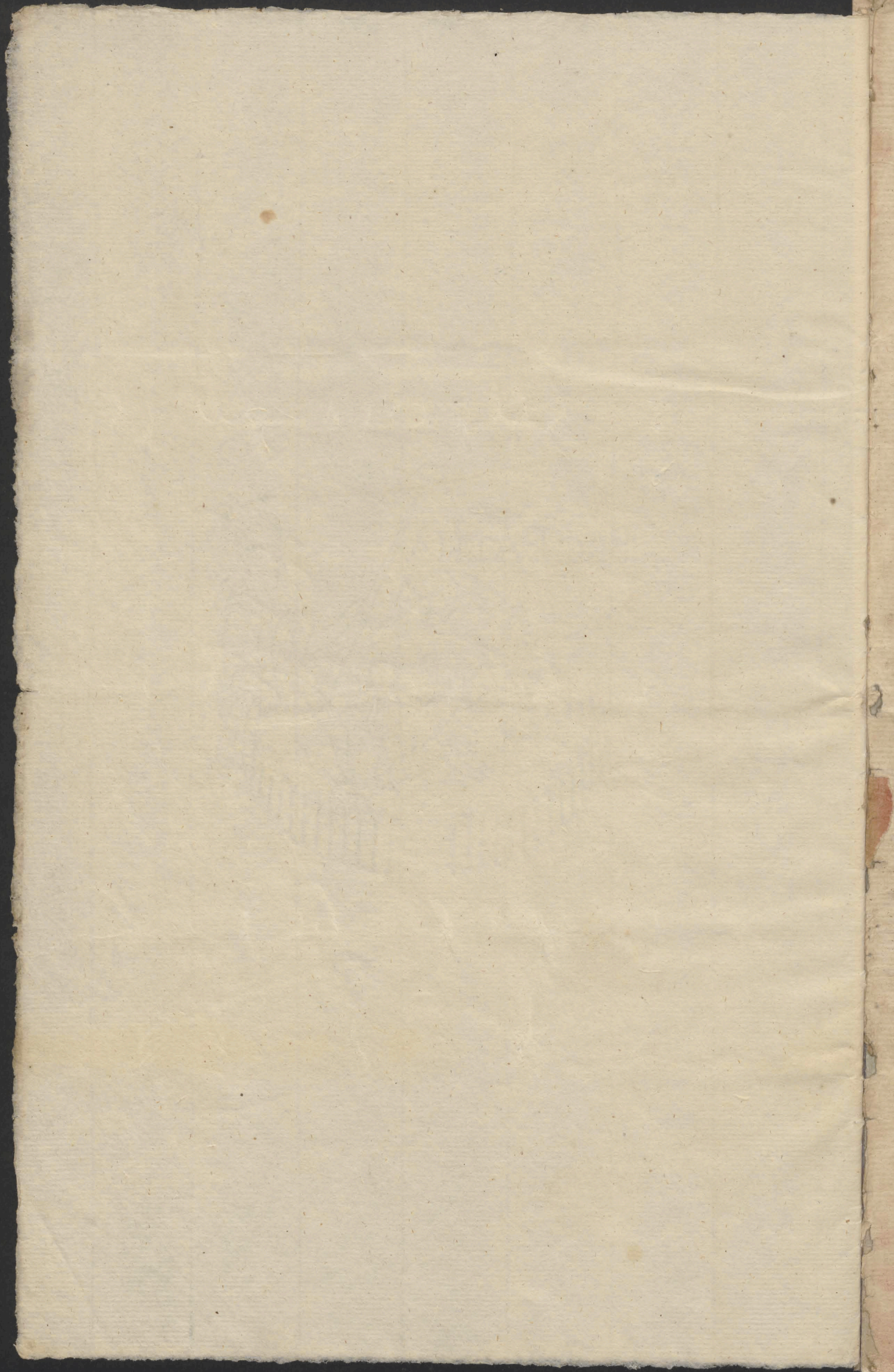
Ordynaryjny spowiednik postkoncomych 3. letnich niema y przychodzi uszy do tego Klastoru

Dla zapadnierycy o spowiednikach Zakonnie wiadomosa, Wladicisz Bulla Cyia S. Benedykt 14.

O licencyach chodroma lub wyhodroma z Klastorow Mniszek, poniewaz odraz wyszkie pozwolenia, uchodroma lub wyjoscia Klastoru badez dawane napismie, urze te wyszkie po zwolenia Ince L. P. iem, lub Kretorow na ma odbierac, y w sadna kuzke w Klojac te zas Moze podzas uszty generalney Wrytatowem prezentowac

180
W
t
est
ap
cup
un
D
P
ch
id
ior
Bis
cc
wa
g
n
g
hu
y
u
o-
g
do
ten
to
14
ic
o
x

BIBL. WRÓBLEWSKI

Rok 1797

Dział 11

Polka 11

BIBLIOTEKA

